

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 72/2011-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. marca 2011 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom Mgr. V. Š., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 S 139/2009-131 z 25. novembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. februára 2011 doručená sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 S 139/2009-131 z 25. novembra 2010.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala 18. augusta 2009 na krajskom súde žalobu proti rozhodnutiu Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) č. 1124/2009-1000-4100 z 10. júna 2009.

Krajský súd rozsudkom č. k. 1 S 139/2009-131 z 25. novembra 2010 rozhodnutie ministerstva zrušil podľa § 250j ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) z dôvodu, že ministerstvo ako žalovaný správny orgán nepredložil krajskému súdu na jeho výzvu spisy správneho konania. Zároveň krajský súd sťažovateľke nepriznal náhradu trov konania, ktoré riadne vyčíslila a uplatnila si podaním z 8. septembra 2009. Nepriznanie náhrady trov konania krajský súd odôvodnil tým, že rozhodnutie ministerstva bolo zrušené z iných dôvodov, ako požadovala sťažovateľka.

Podľa sťažovateľky krajský súd nepriznanie náhrady trov konania odôvodnil iba stručným konštatovaním, že „... náhradu trov právneho zastúpenia žalobcovi nepriznal, vzhľadom k tomu, že rozhodnutie bolo zrušené z iných dôvodov, než žalobný petit“. Ďalej poukazuje na to, že z odôvodnenia nie je zrejmé, či náhradu trov konania sťažovateľke nepriznal pre neúspech vo veci, alebo zohľadnil dôvody hodné osobitného zreteľa, ktorých existenciu však nenaznačil. Sťažovateľka sa tak z rozsudku nemohla dozvedieť dôvod nepriznania náhrady trov, navyše za situácie, keď v konaní mala plný úspech. Rozsudok podľa sťažovateľky vo výroku o náhrade trov konania trpí absenciou odôvodnenia, čo podľa nej zakladá porušenie jej práva na spravodlivé súdne konanie garantované čl. 46 ods. 1 ústavy.

Vychádzajúc z uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu č. k. 1 S 139/2009-131 z 25. novembra 2010, zrušil predmetný rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a zaviazal krajský súd nahradiť trovy konania sťažovateľky na účet jej právneho zástupcu v lehote jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o porušení základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu č. k. 1 S 139/2009-131 z 25. novembra 2010, ktorým jej nebola priznaná náhrada trov konania.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou,

porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavný súd skúma, či konanie ako celok bolo spravodlivé, a nie je zásadne oprávnený a povinný posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležité zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Do obsahu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (m. m. I. ÚS 97/97), dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (m. m. II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách a do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Ústavný súd už vo svojej judikatúre uviedol, že aj rozhodnutiami o trovách konania možno zasiahnuť do základných práv a slobôd, predovšetkým do práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 56/05).

Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnému účastníkovi náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Výnimky z tohto pravidla

musí ustanoviť zákon (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy). Aj tieto výnimky sa musia uplatňovať len za splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok a skôr reštriktívne (II. ÚS 31/04, IV. ÚS 80/2010).

Ústavný súd už skôr vyslovil, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je zásadne výsadou týchto súdov. V tom sú vyjadrené atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (mutatis mutandis IV. ÚS 170/08).

Z obsahu odôvodnenia rozsudku krajského súdu č. k. 1 S 139/2009-131 z 25. novembra 2010 okrem iného vyplýva:

„Krajský súd v Bratislave konštatoval, že v predmetnom prípade je predmetom sporu posúdenie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým bola zamietnutá žiadosť žalobcu o poskytnutie nenávratného finančného príspevku.

Z predloženého administratívneho spisu súd konštatoval, že okrem rozhodnutí prvého a druhého stupňa sa v spise nachádzajú len interné normatívne akty, ktoré upravujú poskytovanie podpory z fondov EÚ a písomnosti, ktoré vo veci predložil žalobca ako aj jeho projekt. V pripojenom spise sa však nenachádzajú žiadne písomné dôkazy, z ktorých by bolo možné zistiť, na základe čoho žalovaný posudzoval projekt žalobcu. V administratívnom spise sa nenachádzajú sa žiadne závery a hodnotenia tohto projektu. Táto otázka je predmetom správneho konania, a preto vzhľadom na neúplnosť pripojeného administratívneho spisu, krajský súd nemohol preskúmať zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 250j ods. 3 OSP súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vec vráti žalovanému správnenému orgánu na ďalšie konanie, ak bolo rozhodnutie vydané na základe neúčinného právneho predpisu, ak rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre

nedostatok dôvodov, alebo rozhodnutie je nepreskúmateľné pre neúplnosť spisov správneho orgánu alebo z dôvodu, že spisy neboli predložené. Súd zruší rozhodnutie správneho orgánu a konanie zastaví, ak rozhodnutie vydal orgán, ktorý na to nebol podľa zákona oprávnený. Rozsahom a dôvodmi žaloby v týchto prípadoch nie je súd viazaný.

Úlohou súdu v predmetnej veci bolo preskúmať zákonnosť rozhodnutia žalovaného č. 1124/2009-1000-4100 zo dňa 10. 6. 2009, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie o zamietnutí žiadosti žalovaného o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. Vzhľadom ku skutočnosti, že v pripojenom administratívnom spise sa nenachádzali žiadne relevantné písomné dôkazy, ktoré by sa priamo týkali posudzovania projektu žalobcu a záverov hodnotenia tohto projektu, čo je práve predmetom tohto konania, súd vo veci postupoval podľa vyššie citovaného ustanovenia § 250j ods. 3 OSP a napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil, nakoľko dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné z dôvodu, že žalovaný nepredložil súdu kompletný administratívny spis. Keďže súd nemal ku dňu vydania rozhodnutia vo veci kompletný administratívny spis k dispozícii, bolo prakticky znemožnené preskúmať zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Preto súdu nezostalo nič iné, ako postupovať podľa vyššie citovaného ustanovenia, napadnuté rozhodnutie správneho orgánu zrušiť pre jeho nepreskúmateľnosť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ust. § 250k ods. 1 veta druhá OSP tak, že náhradu trov právneho zastúpenia žalobcovi nepriznal, vzhľadom k tomu, že rozhodnutie bolo zrušené z iných dôvodov, než bol žalobný petit. Súdny poplatok vo veci zaplatený nebol.“

Podľa názoru ústavného súdu v danom prípade krajský súd v napadnutom rozsudku dostatočne odôvodnil zrušenie napadnutého rozhodnutia ministerstva č. 1124/2009-1000-4100 z 10. júna 2009 a prečo považoval za správne nepriznanie náhrady trov konania sťažovateľke. V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajský súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré zrušil rozhodnutie ministerstva a nepriznal trovy právneho zastúpenia sťažovateľke. V každom prípade tento postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľky nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda krajský súd v danom

prípade neporušil označené základné právo sťažovateľky nesprávnou a svojvoľnou aplikáciou a výkladom práva. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojim vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov krajského súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci krajského súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje.

Ústavný súd rozhodnutie krajského súdu nepriznať náhradu trov konania žalobcovi považuje za ústavne akceptovateľné, ktoré nie je v rozpore s účelom a zmyslom právnej úpravy náhrady trov konania, a preto ho nemožno považovať za odporujúce citovanému článku ústavy.

Obsahom základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Ústavný súd vo svojej judikatúre tiež konštatoval, že postup súdu vychádzajúci z aplikácie konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy nemožno hodnotiť ako nezákonný (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97).

Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi rozsudkom krajského súdu č. k. 1 S 139/2009-131 z 25. novembra 2010 a namietaným porušením základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto sťažnosť odmietol

po jej predbežnom prerokovaní pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci (návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie) stratilo opodstatnenie, preto o ňom ústavný súd už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. marca 2011